

# FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:  
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.  
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:  
**BILKEI FERENC.**

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.  
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**  
Egyes számok kaphatók: a dobánytörszédekben.

## Az ujságírás becsülete.

Azoknak, a kik Fejérvárott ujságot olvasnak, nem kerülhet ki figyelmét a támadásoknak az a sorozata, a melyet az egyik helybeli lap a *Magyar Ipar és Kereskedelmi Bank* üzemei ellen folytatott.

Nem kis mértékben vonta magára a figyelmet. Először is: védelmezte sok hírnábra kerületi részvényes érdekeit. Magában, Székesfejérvárott — a mint halljuk — körülbelül 200,000 forintig vannak egyesek érdekelve, olyanok, a kik a Bank hanyattvágódása után „gazdag“ emberekből „szerény jövedelmekkel“ bírókká változtak.

Másodszor: az az álláspont, a melyet a *Székesfejérvár és Vidéke* elfoglalt, a prononcirozott „beesületes ujságírás“ álláspontja volt. Oktatást adott a budapesti lapoknak a becsületről és tisztességről, sőt tovább ment, egyenesen a szemükbe vagdalta a tisztesség hiányának kemény vádját. Megvádolta őket, hogy pénzért hallgattak a nagyközönség legfontosabb anyagi érdekeiről, hallgatásukkal pártjára állottak a becsütelenné, a tolvajoknak, a „gazembereknek“.

Igaza volt-e, nem e — nem kutatjuk. A támadás egyes rossz irányban való lö-

völdözésére rámutattunk. Hogy az egész kirohanásnak nem volt sikere, láttuk, mert az ellenzék, melynek álláspontját védelmezte, közel 1000 szóval kisebbségben maradt a bank a mult heti közgyűlésén.

Hanem az ügynek különös folytatása lett. A felelős szerkesztő elbocsátotta a munka-társat. Cívódnak. Személyi és esunya dolog lévén, nem óhajtottunk vele tovább foglalkozni. Hanem annál különösebb az a körülmény, a melyről az elbocsátott munkatárs elbocsátatásának okát adja: *A felelős szerkesztő 3000 forintért „kész volt lassankint“ elhallgatni.*

Tehát ezzerint egyfelől a becsületesség oszlopára áll és trombitát harsogtatva hirdeti a többiek fülébe, hogy becsütelenné vagytok, gazemberek vagytok, loptok, csaltok, — másfelől pedig odasandít a 3000 forintra és kész hallgatni kész önmagát áruba bocsátani. Hiszen, ha ez igaz, akkor akár azt is feltételezhetjük, hogy azért kiabált, azért ütötte azt a nagy vásári lármát, hogy azt a pénzt, az érdekeltektől kieszikarja.

Lesüllyedt, piszkos viszonyok ezek, megvetéssel és undorral kell rájuk tekintenünk.

## Innen-onnan.

A merkantilista Pesti Hirlap sokszor szókimonódó vezércikkhezője az elmúlt héten a következőket írta:

„A vita (budget) hosszas folyásából egyébiránt csak egyetlen komoly jelenséget bírnak kiemelni. Azt, hogy a néppárt körül forog minden. Még fölülről is segítenek hozzá. Gróf Zichy János pétervári utazása — bár meg nem történt — mégis egészen rányomta a vitára a néppárti bélyeget. A néppárt izgalmai, közbeszólásai, agresszív beszédei, botrányocskái és megújuló mindenféle szereplései adják meg a vita színét. Az ellenzéki szellem nagymértű elbágyadása lehet csak az oka, hogy ez a naroknyi csoport minden szerepet lefoglal magának. Őket cáfolják, velük vitatkoznak, ők adják meg a szóbeszéd élénkségét. Az ember szíve elszorult, ha látja, hogy ez a 25 fejből álló frakció a maga Rakocskzy Istvánjával épen úgy foglalkoztatja az országot, mintha 100–150 fejből álló elcnzék volna.

Igen kívánatos volna, hogy a magyar képviselőházban tömör, egységes, minden nagy kérdésben impozáns erővel fellépő ellenzék legyen. Hiszen ez a parlamentarizmusnak lényeges szükség. Mindazonáltal azt kell látni, hogy maga a közjogi ellenzék is nagy mérvben szét van töredeve és el van bágyadva.

Köszönjük. Jobban mi sem tudnánk a ma-

## A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

### Arról, ki imádkozott.

— François Coppée után franciából. —

Páris legtöbb templomában, kivéve a nagyobb ünnepek napjait, csak igen kevesen vannak a nagymisén. Elég korán van a nagymise, a párizsiak pedig későn kelnek fel, hosszú ideig tart és a párizsiak nagyon el vannak foglalva. — Azután a mi a nőket illeti, ne felejtsük el a nagy akadályt: a toilette! A jó Isten belátó, nem kívánhatja, hogy a nő reggeli kilenc órára készen legyen.

Ezen különböző okok miatt, rendes vasárnapokon nagyon kis számú hívó van jelen a nagymisén, még a legnépesebb plebánia-templomokban is. Majd tizenegy óra felé, a késői kis misére többen mennek. Most, kivéve ez elég sűrű csoportot a szószék körül, könnyű szerrel össze lehetne olvasni az üres padosorok között az itt-ott elszórt hívőket.

Három, négy öregasszony, pár fáradt munkás szundikál a szépen faragott padokban; husz-harminc ájtatos lélek, néhány szolga-féle, az irgalmas növérek az apró kis árva gyermekkel ott a padosorok mentén, a szegények a templomhajó hátsó részében: ime ezek előtt foly le az ünnepélyes istentisztelet teljes pompával; ezek jelenlétében ajánlja fel a pap diszes egyházruhába öltözött, két diakonus segédkezése mellett a legfelségesebb isteni áldozatot, ezek előtt hangzanak fel a szertartás magasos melódiái az énekkar és a gyermekek ártatlan ajkairól, a szent falak hatalmas ivézetei alatt; zúg, harsog, zokog

a nagy orgona, elragadva, hőimára buzdítva azok lelkeit.

Ott voltam a nagymisén egy ilyen vasárnapon. Nem régen, a mult szeptemberben. Az év ezen szakában Saint-Germain külváros csaknem teljesen elhagyatott. A jómódú polgárság még nem tért vissza mezei jószágairól, vagy a tengeri fürdőkről, a magas házakban itt-ott egy-egy kinyitott ablaktábla jelzi csak, hogy élőlyen is van benne. A főrangúak vadásznak, kastélyaikban időznek kint birtokaikon; a híres szállodák ajtóin senki sem kopogtat, érintetlenül maradnak a kapuk oroszlánfejves rézkilincsei.

Hogy mindezek tavol vannak, feltűnő módon észre lehet venni a nagy misén. Senkisémm foglalja el a rézoszlopos székeket sem a párnázott imazsámolyokat. Nincs más jelen, csak a kis emberek, kézművesek, cselédek.

Pedig az egyház ezen vasárnapon épp oly ünnepélyesen mutatja be a legszentségesebb áldozatot, mint egyébkor, mert — bárki mit mondjon is — ő az egyenlőség nagy iskolája. A kérés tenyerű munkás csak oly kedves előtte, mint a bársonyba öltözött four, egyformán nyújtja ki kezét mindegyik után. Az egyház mindenkor személy válogatás nélkül hívja össze híveit, szertartásainak fényét, kegyzsereinek malasztjait egyenlően árasztja ki rájuk, bármily alacsonyorsúak vagy előkelők legyenek azok.

Ott voltam tehát és imádkoztam. Fájdalom! Imádkozni, jól imádkozni, nemcsak ajakkal, hanem a szív mélyéből, nagy megerőltetésbe kerül. Oly silány, gyarló ímám, végső maradványa hitemnek, melyről azt gondoltam már, hogy mindenkorra elvesztettem, s melyet betegsémem adott vissza nekem. Hitem olyan, mint a kialudni készülő tűz-űszök, néhány szikra pislog még benne,

melyet teljes erőmből szeretnék még egyszer fölélesztetni. Lelkem sivár földjéről, melyet kiszáritott a hitközönyös élet, lépésről-lépésre kell tépetnem a tagadás és kétely gonosz hajtásait. — Omoljatok csak könnyem, omoljatok! Termékenyítsétek meg e száraz földet... és már látom is fakadni a remény zöld vetését.

Imádkoztam tehát — a legjobb tudásom szerint — midőn néhány lépésre tölem egy térdeplő női alakot vettem észre. Könyökei az imazsámoly támláján pihentek, álla összekulcsolt kezét érintette, úgy tűnt fel előttem, mint egy imádkozó madonna. Arca mozdulatlan volt, mintha csak a művész vésoje képezte volna. Nem fiatal — harminc vagy több éves — nem is szép, mindazáltal a kellem és tisztaság elragadó varázsa tündökölt sovány ábrázatán. Egyike volt Páris azon munkásnőinek, kik a legnagyobb egyszerűség mellett annyi izléssel tudnak öltözködni. Keztyű volt kezén, vászonruhája szépen simul testalkatához, kalapját egyszerű, de választékos díszítés ékesítette. Szomszédom természetes előkelőségét, mi egyébként oly kevés költségbe került, még rokonszenvesebbé tette szerénysége s illemes magatartása. Ugy gondolom, a szegény leány csupán az Isten kedvéért öltözködött legjobb tehetségé szerint, mivel t. i. vasárnap volt s a szent misére ment.

Imádkozott és pedig mily buzgóan! Meg sem mozdult, csupán feje hajolt le, a háta, tekintetét az oltárra szegelte, arca pedig ábrát valának, utat engedve a jantour szonájának, melyek szívéből elszálltak. Igazsá vároja azt aruita el, hogy lelke a mérhetetlen térség körül révedezik.

Mit kért Istentől? A mindennapi kenyeret? Biztos vagyok benne, hogy sokkal többet. Amint láttam, ő nem könyörgött, hanem egyszerűen

Mai lapunk 6 oldal.

gyar parlamentet jellemezni. Csak hogy mi levonjuk a tanulságot a mondottakból, a mit a P. H. tenni elmulaszt, t. i., hogy a régi pörgekalapos, sarkantyús-csizmás ellenzéki handabandázás, az „őh nép” meg a „szent hony-haza” öblös hangú emlegetésének kora már lejárt. És mivel lejárt, azért ma már nincs más ellenzék a magyar parlamentben, mint az a valamikor „muló tünemény”-nek nevezett néppárt.

Meg vagyunk győződve arról, hogy halunk mi *enim* még őszintébb vallomásokat is.

Fél évvel ezelőtt Beöthy Ákos, a kassaiak híres követe, még egyike volt a mai Magyarország legkiválóbb elméinek. Néppárti és 48-as, zsidó- és keresztény lapokban egyaránt ezt olvastuk.

Történt, hogy ez az okos ember nem állt be a Széll-Ápis imádói közé, sőt mult heti beszédében rá is teregette a vizes pokrocot a „hont termékenyítő harmattól csepegő keblű” miniszterelnökre s a babyloni-torony építőit egyetértés tekintetében megszegyenítő pártjára. Horrendum dictum! még a trónörökös utazása dolgában se esett hasra a nagy Aeolus kis unokája és névrakona előtt.

Azóta ez az ember le van tárgyalva. Az újkori jerikói hangok kórusban zengik, tehát el kell hinnie mindenkinek, hogy a nagy Beöthy Ákos, ez a „lángész”, a „haza e disz” „örjögő deréssé változott, ki úgy lüncöl, a mint a néppárti fütyül.” Sőt három kolumnás vezércikk-ekben jelentik ki, hogy mivel a nagy férjű immár önmagát nem veszi komolyan, tehát a magyar zsidók sem veszik többé ilyen számba.

Oh jerum! jerum!

A férfi sorsa az asszony. Pompás és találó közmondásnak tartják. (De nem azért mondom, mintha a férfiakat akarnám védeni; hiszen akad elég huncut, ámbátor sohase volt felesége.) A legrégibb és legigazabb történetkönyvből, a bibliából fogok egy-két adatot előhozni:

imádott. Néma imája távol állott minden érdek-től, az igaz istenszeretetet szíva magába.

Pedig szegény volt, az bizonyos, mert semmi-féle ékszer sem viselt, sőt valószínűleg nagyon elhagyatott lehetett az életben, mert egyedül jött a templomba. Azt hiszem, egy szegény varróleány volt, ki a magas épületek valamelyik padlásszobájában, a tetőzet és kemény szomszédságában, naphosszat tüvel dolgozva keresi kenyerét. Nem szép, elmúlt fölötté a regényes álmok kora. Nem várhatott egyebet az élettől, mintha esetleg férjhez megy, egy jó férj oldalán megváltoznék jelen mostoha sorsa. Multja tele gyászszal, mint jobbára mindnyájunknak, jelene örömtelen, köznapias, jövője reménytelen. Ez az ő története.

Hogyan imákozott! Mily boldog volt, hogy imádkozhatott! Nem tudtam elfordítani tenkített azon keskeny, finom ábrázatról, melyet mozdulatlanul tett szoborként megkövesített a benső elragadtatás, sem azon félig nyitott ajkáról, melyeken nem földi boldogság édes mosolya ült.

Hogyan imádkozott! Nem, ő nem kért semmit. Nyomorúságos sorsába régen belenyugodott. Nem nem! Semmit a világon! De alázatos lelkében biztos volt egy jobb életre, boldog öröktelenségről, melynek előízét érezte is már, midőn teljesen átadta magát az áhitatnak, lelke felemelkedett a tömjénfüst illatával, összevegyült az orgona átható zenéjével s őszhangjával.

Hite az alázatosaknak tüze! Legnagyobb kincse a százanandó emberiségnek. Mily bűnösök és gonoszak, kik folyton üldöznék s megsemmisíteni akarnak téged. Mennyire bűnös valék magam is, midőn gúnytól, gógtól sugalmazva, munkáim sok helyén támadtalak mi örökös bánattal tölti el lelkemet.

Eppen most olvasom mélyen elszoromodva az anarchia egy néves tanítójának újabb kia-

Sámson, a rettegett, ezer filiszteust vert agyon egy császi álkápcájával és marokkal fojtotta meg az oroszlányt — s végezetül a fondorlelkű Delila ölébe hajta fejét, megette az első lépést arra, hogy a szárazalmot húzó csacsi helyettesítse. — *Holofernest* senki sem tudta előzni Bethulia falai alól: a csodaszép *Judith* fejt hozta el. — *Dávid* király *Uriás* feleségeért követte el az első bűnt. — *Mardocheus* a bájos *Eszter* szép szemeiért löggattatott föl a piaci akasztófára.

Sokszor megesett az ifyemi a zsidók történetében.

*Jókai* Mórt ezelőtt két esztendővel Balatonfüreden láttam Nagy Bellával és annak mamájával, Grószné asszonysággal. Akkor még a világ nem tudta, hogy az öreg ember nem vén ember. Nekünk már megsűgta egyik ismerősünk. Ott ebédeltünk a Grand Hotel diszes éttermében. Ott volt a magyarok legtermékenyebb fantáziájú költője, *Jókai* is. Az a dicsőfény, melylyel bámúló nemrégült jubileumán bearyoztaták, még ott ragyogott feje fölött. Ott ült mellette a Grósz mama és leánya. Őszintén megvallva, én *Jókai* regényei olvasása után másilynemű képzeltem az ideálist költő szerelmének tárgyát. Sokkal lengőbbnek, légiesebbnek, karcsúbbnak. Hogy bizonyos tekintetben szép volt, senki sem vitathatja el. Az öreg úr adta a bankot, csakúgy sziporkázott a szellemes ötletektől (látszott, hogy fülig szerelmes) — ők nevettek hozzája. Ki ne érdeklődött volna irántuk? Magyarország 75 éves költője fiatalodni akar! Ha loppal is, de állandóan feléje tekintettünk. Végül a kedves öreg úr fizetett és távoztak. Ők gyorsabban, ő pedig megfontolt, öreges komolysággal emelgette utánnuk a lábait.

A többit úgy is tudja mindenki. *Jókai* ki-mondotta, hogy az öreg ember nem vén ember.

Azóta mintha nem gyönyörködhetnénk a lenyugó nap szépségében, mintha egy ügyetlen szürke felhő vonult volna eléje s megfosztott bennünket a bucsuzás szépségeitől. Azóta halottunk Fesztyék költözéséről, Laborfalvy Róza detronizálásáról, koszorú-szalag lépéséről, a po-

adott munkáját. A jelen társadalommaró kigúnyolása után — mindig könnyű és számtalan-szor megtették — azt jósolja meg ezen elméleti forradalmár, hogy jönni fog egy szociális társadalom — mily távoli jövő és mily véres forradalmak — árán, hol mindenki méltányosan megkapja, testi lelki táplálékát, a mindennapi kenyeret, s tudományt és boldog lesz mindenki, a mennyire csak lehet a fájdalom és halál e völgyében. Egy eszménykép melynek megvalósításához kétségkívül mindnyájunknak hozzá kellene járulni.

De az emberiség egyik milliárdja nem hisz annak felviradásában, a másik milliárdja pedig kétségkívül még jó hosszú ideig várhat rá, türelmetlen dühtől emésztve. Mivel siker csak elkedvetlenítő lassúsággal teljestül, nem lehet tudni a jelen órában, vajlon a jelen kor proletárja nem szerencsétlenebb e, mint az őskori rabszolga?

Az öngyilkosok száma napról-napra növekszik, a kétségbeesés jalkiáltásai hangzanak minden oldalról és az élet megutálása sohasem volt oly nyilvánvaló mint napjainkban. Másrésről elég sokan vannak még, kik Krisztus lábához borulnak, hol legalább erőt nyernek a fájdalom elviselésére s ki megadja egyszersmind a reményt a sirontúl életre. hol boldogság és igazság uralkodnak. Ami engem illet, minden örömet megfeszitem, hogy visszaszerезем hitemet a maga teljességében, úgy amint azt a bölcsőben tanultam, hogy teged követhesselek, népek szegény leánya, ki annyi buzgalommal imádkoztál s félig üres templomban, ártatlan keresztény lélek, ki felemeltél engem és példát adtál nekem.

Horváth Imre.

zsonyi vereségről. Az öreg úr-konokul erősití, hogy a legideálisabb szerelm kapcsolja őket egyívé, hogy kimondhatatlanul boldogok.

Ki ne ismerné a legújabb *Jókai*-affért. A Légrádi-testvérek kitessekkelték a „Pesti Hírlap”-tól a haza koszorús költőjét. Állítólag a trónörökös pétervári útjából kifolyólag, de mások szerint ez csak ürügy volt. Az újságírók hódolatnyilatkozatokat röpitettek világgá, *Jókai* azonban szép dícséreték mellé még egy 5000 koronás check-számlával is betapasztotta az önéretét üttöt sebet, a melyet (már mint a chequet) a Légrádiék fizettek ki a koszorús költőnek határozott kívánságára, azért, a mit nem — irt.

Még emlékszünk a költő jubileumi nagy mondására: „*En már álltém az örökkévalóság küszöbét*”. De kár volt a szép valóságot elcsereálni azért, a mi nem örök.

Valamikor egész erdeje volt *Jókai*nak a babérból. Most az élet őszén sárgulnak, fonyadnak, hervadoznak és lehullanak e babérok. S a nemzet elmodhatja:

Nem én téptem le homlokodról  
Magad tépted le a babért.

*Komjáthy*ről, Széll Kálmán „kedves barátjáról” halljuk ezt az érdekes pikantériát, a mely érdekelheti a többi 48-asokat is.

Hegedűs miniszter nemrég *Komjáthy* Béla fiát azonnal fizetéses állásba nevezte ki miniszteriumába, tízenkilenc várakozó elődjének mellőzésével.

Wlassics Gyula pedig a „felsőbb közéleti erkölcsan kultuszának” nagyobb dicsőségére, a budapesti jogi kar dékánjának javaslata s a törvény ellenére egyetemi abszolutorium nélkül választotta meg *Mármari-Szigeten* szolgabírónak *Komjáthy* egy fiatal pártfogoltját.

Csak nem hazafas tüztől izzó „kiméletlen” támadásaival érdemelte ki a miniszterek e fel-tűnő jóindulatát a derékban nagy kaliberű 48-as honatya?!

Érdeklődéssel várjuk, mikor replikáz erre az „Egyetértés” vagy akár a „Székesfejvári Hírlap.”

Megjegyezzük, hogy csak oly replikát fogadunk el érdemelegesen, melyben az lesz megírva, hogy valamelyik 67-es s varcgelb kormány-párti miniszter a vele egy gyékényen áruoló, ugyan-csak s varcgelb és hazaáruló néppárt valamelyik tagjának pl. Rakovszky Istvánnak egy protezsált-ját hasonló támogatásban részesítette.

Ma, február 22-én, Budapesten a IX. kerületi iparosok, kereskedők és gazdák köre *lánccal egybekötött* társas-estélyt rendez. Hock János *liberális orsz. képviselő*, *kőbányai római katolikus plebánus*, a híres bőjti predikátor, ezen a „farsángi” mulatságon felolvasást tart, mely után tánc következik . . . .

Hogyan is olvassuk valahol? „*Szükséges, hogy botrányok jöjjenek.*”

Rákosi Viktor, a nagy Sipulusz, a ki tudva-levőleg Gabányi után a jelenlegi képviselőház legnagyobb humoristája, jónak látta minapi beszédében a magyar liturgia kérdését ismét az országházban (hova az nem való) hurcolni. „Né-de ez elvélre guszus dolga. Hanem a tisztelt képviselő úr megpróbálta: ez alkalommal azt is: nem tudna-e egy kis történelmet csinálni. Többek között ezeket mondotta: „A pápa csak akkor tudott biztatni bennünket, mikor a kereszténységet a török ellen védelmeztük.”



**Városi Gyula megyés püspök ur ő méltósága fogadása lárgyában.** — Dr. Bierbauer Viktor főorvos kihirdetés végett bemutatja dr. Roser János orvostudori oklevelét. — Polgarmesteri jelentés Göbel János György közs. polgári-, elemi és ipariskolák igazgatója által az Olaj-utcai városi községi iskola tanulóinak jutalmazására tett 400 koronás alapítványról.

**Nem sikerült boszu Pollacsek** Fülöp budapesti szabósegéd 1398. évben városunkban dolgozott, s akkor Knazovitzky Béla Nádor-utcai kereskedőnél egy pár cipőt vett másnak a nevére — hitelbe. Akkor család miatt el is itéltek a szabólegényt. Ezért akart ő most boszút állani. F. hó 20-án este egy tégladarabbal kezében várta Knazovitzkyt, a ki zárás után kigyó utcai lakása felé tartott, a hova nyomon követte Pollacsek is. Utközben azonban Knazovitzky gyors léptekkel előre haladt s bántalom nélkül ért lakására. Pollacsek nem vette észre, hogy melyik házba ment be s annyira dühbe jött, hogy a kezében levő téglával egy ház összes ablakait beverte s aztán a rendőrségen jelentkezett.

**Meghívó.** A palotakülvárosi olvasókör saját helyiségében 1902. február 23-án délután 2 órakor választmányi ülést, azután pedig 3 órakor rendezés évi közgyűlést tart, melyre a t. tagokat tisztelettel meghívja. Nagy Ignác, elnök. Kovách János, fozogató. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki jelentés 1901. évről. 2. Igazgatók jelentése a kör vagyonáról. 3. Számvizsgálók jelentése és a pénztárnok felmentése. 4. Könyvtárnok jelentése. 5. Az 1901. évi tiszteletdíjak iránti intézkedés. 6. Indítványok tárgyalása.

**Elespelt tolvaj** A székesfejvári rendőrség már több esetben kötelezte hátlára a veszprémi közönséget. Tegnap ez megismétlődött. A délelőtti folyamán ugyanis már több szabónak feltűnt, hogy egy kocsis olesó áron vadonatúj mellényeket kínál eladásra. A rendőrség sem hagyta szó nélkül a dolgot, Simon Sándor alkalmi elfogta a gyanus firmát s csakhamar megállapította, hogy az illető *Taschek* György zalamegyei illetőségű, többször büntetett kocsis, a ki a mellények holszerzését sehogy sem tudta igazolni. Később mégis hazudott egy nagyot, a midőn azt állította, hogy a mellények elhalt fiái voltak. Simon alkaptány azonban nem akart hinni s ez volt a kocsis veszte. Távirati uton megkérdezte a veszprémi rendőrséget, nem volt-e ott valami lopás? Csakhamar megjött a válasz, hogy f. hó 17-én Schwarcz József veszprémi ruhakereskedő boltja előtt a vásáros kocsi ponyváját felvágta s 30 nadrágot és 25 mellényt 300 korona értékben elloptak. Erre aztán a bűnös is beismerő vallomást tett. Továbbítás végett átadott a vizsgálóbírósnak.

**Hadkötelesek figyelmébe.** A véderőről szóló utasítás 32-ik §-a értelmében felhívom az 1881. évben született első korosztályu helybeli illetőségi hadkötelesek ifjakat, miszerint folyó évi február hó 22-én délelőtt 9 órakor a városház nagytérben megtartandó sors húzásokon akár személyesen, akár igazolt megbízottjaik által annál is inkább jelenjenek meg, mivel kimaradásuk esetében az illető városnegyednek rendőrbiztosra fogja a távollévők helyett a sors húzást teljesíteni. Egyben tudomására hozom a védköteles egyéneknek, hogy a fősorozás helyben 1902. évi április hó 28, 29. és 30. napjaiban fog a városház nagytérben megtartatni. Székesfejvár, 1902. évi február hó 15-én. *Keresztes Ignác*, közig. tanácsos, m. katonaiügyi előadó.

**Vásári forgalom.** A f. hó 16-án és 17-én lezajlott országos vásár, miként már jeleztük, a lehető legrosszabbak közé tartozik, a mit az állatforgalom is igazolt. Felhajtattott: 22 bika, 883 tehén, 400 üsző, 450 ökör, 159 tinó, 60 borjú, 1810 ló és csikó; eladott: 19 bika, 287 tehén, 114 üsző, 182 ökör, 145 tinó, 35 borjú, 928 ló és csikó.

## SZÍNHÁZ.

1902. február 20.

A kis lord. Érdekes a változás, ha meggondoljuk, hogy az ilyen krajcáros előadáson csak diákok voltak; ezen meg már alig volt egy-két szem diák; kedves öreg nénikék is eljárnak már, a kik más tarifa mellett nem igen lennének láthatók a színházban. Ezek legalább is úgy örülnek a krajcáros előadásnak, mint a diákok. A darab különben igen alkalmas gyermekelőadásra. Az egész személyzet csak a cimszeretep garnirozza, a mit Főti ennivóban kedves tónusban játszott meg.

1902. február 20. este.

Katalin. A második előadáson már jobban megkedvelteti magát a darab, mert a míg a szöveg tisztábban bontakozik ki előttünk, a zenei szépségek is hatalmasabban érvényesülnek. Szalóczy, Huckstädt és Főti ma még csinosabban játszottak. Nem csoda, mert az egyszer mindigik magának való szerephez jutott.

1902. február 21.

Eörsy Izabella vendégfellépte alkalmából *A görög rabszolga* került színre. A kisasszony Horváth Zoltán művésziskolájának volt a növendéke. Egy vizsgán meglátta őt Feld Mátyás és mindjárt szerződtette is társulatához primadonnának. A budapesti Uránia színházról eltekintve, ma lépett föl először a színpadon. Ennyit szükséges volt előrebocsátanunk, hogy teljes értékében a társulatnyolhasuk azt a művészetet, amely eokonszenves játékában lépten-nyomon felragyog. Az igaz, hogy hatalmas tényezők is állnak rendelkezésére: megnyerő, szellemes arc; aranyos, dekeg alak, amelynek minden porcikája fölött uralkodik; fülbemászóan csinos hang, amely ugyan helyvel-közszel még kissé gyermekes csengésű, de annál kedvesebb és a karból minden erőltetés nélkül szépen kihallatszik; pazar kosztümjei meg finom izléséről tanuskodnak. A kisasszony büszke lehet első debütjére; aki így mozog, abban van élet, van művészet. Sic itur ad astra!

Szól.

Eörsy Izabella hétfőn a *Kis alamuszi*-ban Renard mári szerepét fogja eljátszani, ami sokkal inkább neki való szerep lévén, bizonyára még előnyösebben fogjuk megismerni a kisasszony művészetét.

**Ferenczy Józsefnek jutalomjátéka jövő héten eszürtőtkön lesz a *Szegény Jonathánban*, Millőcker bájos zenéjű operettejében. Azt hisszük, nem kell a közönség figyelmét külön felhívunk, hogy a társulat egyik legderekabb tagjának jutalomjátékán minél nagyobb számban való megjelenéssel örvendeztesse meg a művészt.**

## Jövő heti műsor:

**Hétfőn, február hó 24-én:** Eörsy Izabella operette-primadonna utolsó vendégjátékául: „A kis alamuszi.” Eredeti nagy operette 3 felvonásban.

**Kedden, február 25-én:** az országos színészegyesület nyugdíj-intézete javára: „A bölcső” francia színmű; ezzel: közkívánatra: „A virágfakadás” eredeti vígjáték.

**Szerdán, február 26-án:** mérsékelten leszállított helyarákkal: „A viceadmirális” nagy operette.

**Csütörtökön, február 27-én:** két előadás. Délután 4 órakor: tetemesen leszállított helyarákkal: „Könyves Kálmán.” Dráma. Este fél 8 órakor: Ferenczy József jutalomjátékául: „A szegény Jonathán” Millőcker közkedveltségű nagy operetteje.

**Pénteken, február 28-án:** mérsékelten leszállított helyarákkal: „Flórika szerelme”, eredeti népszínmű, dalokkal, táncokkal.

**Szombaton, március 1-én:** itt először: „Lotti ezredesei” legújabb angol operette, a budapesti magyar színház műsoráról.

**Vasárnap, március 2-án:** két előadás. Délután fél 4 órakor: leszállított helyarákkal: „A fénygyerekek” énekes életkép. Este fél 8 órakor: másodsor: „Lotti ezredesei” operette.

## IRODALOM.

**Népiratkák.** A Szent-István-Társulat népiratkái között újabban két új füzet látott napvilágot. Címük: 158. sz. *Dikics-Dániel majszer ur*; vagy *Hogyan okosodott meg a cucilista vezér?* Irta Cserjesi Károly, Ára 10 fillér. — 181. sz. *Balázs Antal bajai*; vagy: *A ki szarva között keresi a tögyét.* Irta Veress Imre, Ára 10 fillér. — 182. sz. *A méltóságos asszony árnnya*; vagy: *Miképen jöttek észre a cucilisták?* Irta Verner László, Ára 6 fillér. — 183. sz. *A máshitű feleség*; vagy: *A vegyes házasság veszedelme.* Irta Kálmán diák, Ára 8 fillér. — 184. sz. *A ki kicsal, huncfut róka.* . . . *Rossz hely az az Amerika.* . . . vagyis: *Az a kérdés, hogy menjünk-e Amerikába?* Irta Varga László, Ára 6 fillér. — 185. sz. *Az ördög itala*; vagyis: *Hogyan fogta meg a plebános a muszka spion?* Irta Vágmenti, Ára 10 fillér. — 186. sz. *Az álnok jóbarát*; vagy: *A hamis eskü büntetése.* Elbeszéli Rozgonyi György, Ára 6 fillér. — Ezzel tehát a Szent-István-Társulat népiratkáinak száma 186 füzetre szaporodott. Megrendelhetők a nevezett Társaság könyvtáradó-hivatalában: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. sz., a hol kívánatra részletes jegyzékkel bárkinek szívesen szolgálnak.

**Mi a dadogás és hogyan lehet rajta segíteni?** Roboz József igazgató, a ki hazánkban annak idején a kormány megbízásából szervezte a dadogók és hebegők oktatását, és a ki most Temesvárott működik, ilyen című füzetében érdekes példák idézésével és röviden megmagyarázza azt, hogy mi a dadogás, hogy hogyan kell és lehet a dadogók beszédhibáját orvosolni és főképen, hogy hogyan lehet a gyermekeket úgy nevelni, hogy ne váljanak dadogókra? Szülőknek, nevelőknek és tanároknak oktatásukra szolgál ez a hasznos kis könyv, mely most újabb lenyomatban 60 fillérért kapható Temesvárott a „Corvinak” könyvkereskedésben és általa az összes hazai könyvkereskedésekben.

## Anyakönyvi statisztika

1902. évi február hó 15-től február hó 22-ig.

## I. Születés.

Született: 10 fiu, 9 leány. Ezekből törvényes fiu: 7, leány: 7; törvénytelen fiu: 2, leány: 2; halva született: 1 törvényes fiu, 0 leány; 0 törvénytelen fiu, 0 leány. — Összesen: 19.

## II. Halálozás.

Elhalt: 6 fi, 4 nő. Ezekből 5 éven aluli törvényes fiu: 1, leány: 2; törvénytelen fiu: 0, leány: 0; 5 éven felüli fi: 5, nő: 2. — Összesen: 10.

E szerint a születés a halálozást 9-cel mulja felül.

Elháltak: Winter Mária, róm. kath., 7 éves, tüdőlob, Sarló-utca 12. sz. — Májér István, róm. kath., 2 éves, croup, Alsókirálysor 19. szám. — Szilasi Lipót, izr., egyetemi hallgató, 21 éves, heveny veselőb, Távirdu-utca 12. sz. — Özvegy Strausz Istvánné szül. Schindelár Terézia, róm. kath., 82 éves, végelgyengülés, Salétrom-utca 8. sz. — Brick Adolf, izr., zsbárus, 80 éves; tüdőlob, Simor-utca 2. sz. — Hegyi József, róm. k. h. téglagyári felvigyázó, 84 éves, végelgyengülés, Mann-féle téglatelep. — Fetter Ferenc, róm. kath., fodrász- és borbély-segéd, 23 éves, agyalapi agykéreglob, Tolnai-utca 20. sz. — Imre János, ev. ref., földm. napsz., 54 éves, szivhűdés, Szt. György kórház. — Szabó Rozália, róm. kath., 6 éves, vörheny, Szt. György kórház. — Ertly Ferenc, Róbert, Antal és Varga Julianna halva született leánya, Gáztelep-utca 10. sz.

## Kihirdetés

Palánek Ferenc Antal, államvasuti mérnök, Budapest és Pisztel Maria Emma, Székesfejvár.



**MEGHIVÁS.**

A Bodajki Keresztény Fogyasztási Szövetkezet  
f. é. március 2-án d. u. 5 órakor  
a bodajki kath. kör nagytermében

**ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT**

tartja, melyre a tagok meghívotnak.

**Tárgyak:**

Az 1901. évi számadások és mérleg felülvizsgálása, a felmentvények megadása és a nyereség felett való határozat.

Öt tagu felügyelő-bizottság választása.

Indítványok, ha azok a gyűlés előtt 4 nappal az igazgatósághoz beadatnak.

Bodajk, 1902. február hó 20-án.

**Az igazgatóság.**

Szám 17/1902. b. n.

**Árverési hirdetmény.**

Dr. Steiner Fulöp volt székesfejérvári püspök hagyatéka ügyében a székesfejérvári kir. járásbíróság, mint hagyatéki bíróság 1901. évi Ö 433/9. szám alatt kelt végzése folytán a hagyatékhhoz tartozó különféle ingóságok, ugymint: ékszerek, arany- és ezüstneműek, butorok és házfelszerelések stb. f. évi február hó 27-én délelőtti 9 órakor és esetleg a következő napokon Székesfejérvárott a püspökségi székházban megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladtnak.

Székesfejérvár, 1902. február 18

**Gánóczy Flóris,**  
kir. közjegyző.

**TÖGL és SZLANYINKA**

férfi szabó-üzlete (Szt.-Imre-utca 1. sz.)

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a jelen időnyre megrendelt legfinomabb angol és belföldi szövet ruhák megérkeztek. Felhívjuk becses figyelmüket a műhelyünkben készült csinos kiállítású és divatos szabó-öltönyökre azon megjegyzéssel, hogy mérsékelt áraink mellett bárkivel szemben versenyképesek vagyunk.

Czégünket a t. közönség pártfogásába ajánlva, maradtunk tisztelettel

**TÖGL és SZLANYINKA.**

**FRANK BALÁZS**

kutmester (I. Öreg-utca 5. sz.)

*Elfogad kut-furást ársít, színtnyu-javítást, vízvezeték- és fűdő-berendezéseket. Minden e szakbavágó munkát jutányosan és pontosan végez.*

**Egyházi és egyleti zászlók.**

**Külfeltele:** Szeged 1876. — Székesfejérvár 1879. — Deés 1879. — Budapest 1885. és 1896.

**Magyarország legrégibb egyházi szerek és zászlók gyára**  
**OBERBAUER ALAJOS UTÓDA**

József főherceg és Klótild főhercegnasszony ö császári és királyi fenségeinek udvari szállítója  
**BUDAPEST, Váci-utca 15. szám.**

Alapított 1863. évben. Alapított 1863. évben.

**Elismert, megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.**

Ajánlom dúsan felszerelt  
**egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat**  
a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen:

**MISERUHÁKAT**  
pluviale, dalmatica és ornátusokat. Egyházi és társulati lobogókat.  
Tűzoltó, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dalegyleti és temetkezési egyleti zászlókat.  
Szent szobrokat, csillárokat, ciboriumokat és kelyheket. Fali- és oltár-gyertyatartókat és oltárlámpákat.  
Monstranciákat, stáció-kepeket, oltárokat, úrkoporsókat stb.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák és oltár-gyertya-tartók megeztüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el.

\* Nagy választék arany- ezüst- és selyemhímzésekben, valamint hímzett egyházi ruhákban. \*

Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök.

**M ũ h í m z é s .**

Templom és kápolna berendezések.

Egyházi ruhák és felszerelmek.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a helyben

**Számmer Imre**

törvényszékiileg bejegyzett cég alatt folytatott

**könyvnyomda, könyvkötészet,**

**papirkereskedés- és**

**nyomtatvány raktáramat**

vömnek

**Heckenast Kálmánnak**

az üzleti tartozások és követelésekkel együtt átadtam. Felhasználom az alkalmat, hogy a belém helyezett megtisztelő bizalomért, melyet élvezni szerencsés voltam, hálás köszönetemet kifejezzem és kérem, hogy azt utódomra is átruházni sziveskedjenek.

Magamat nagybecsü emléktükbe ajánlva maradtam Székesfejérvár, 1902. február 15.

Kiváló tisztelettel

**Özv. Számmer Imréné.**

Hivatkozással a túloldalon foglaltakra, van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a helyben

**Számmer Imre**

törvényszékiileg bejegyzett cég alatt, már több mint 30 éve fenn álló

**könyvnyomda, könyvkötészet,**

**papirkereskedés- és**

**nyomtatvány raktárt**

az üzleti tartozások és követelésekkel együtt f. év január hó 1-én számított érvénynyel átvettem, és azt változatlanul az eddigi

**Számmer Imre**

törvényszékiileg bejegyzett cég alatt tovább folytatom.

Sok évi tapasztalataim és azon ismert körülmény, hogy ezen üzlet a legújabb kor követelményeinek megfelelően van berendezve, valamint régi gyakorlott munkásszemélyzetem engem azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy megrendelőimet minden tekintetben kielégíthetem és a cég 3 évtizedes jóhírnevét fentarthatom.

Ez alkalmat felhasználva kérem a n. é. közönséget, hogy az elődömbbe helyezett nagybecsüült bizalmával engem szerencsétlenni sziveskedjenek.

Székesfejérvár, 1902. február 15.

Maradtam teljes tisztelettel

**Heckenast Kálmán.**

\*\*\*\*\*

## Törlesztéses kölcsönt

### 5% kamat

### Vidéki bérházakra és földbirtokra

szerzek minden előleg nélkül abban az esetben is, ha magasabb kamatu kölcsönökkel vannak megterhelve.

Leveleket postafordulattal elintéz és a kívánt bővebb felvilágosítást szivesen adja

**Sárkány József**  
Budapest, Váci-körút 21.

\*\*\*\*\*

Az elismert legjobb és legkitünőbb

## Aczel ekék 1, 2, 3 és 4 bázisúak

Rét, moha, tagozott és diagonál

## Boronok

Gyűrűs és sima acél-lemez, földi hengerek

### Agricola-vetőgépek,

## Arató-gépek

fűnek, herének, Szénagyűjtők és arató gereblyék, szénafordítók.

### Szabad. aszaló készülék

gyümölcs és fűzéléknek.

### Bor- és gyümölcsaszottok,

### Gyümölcs- és szőlőaszottok

és bogymorzsolók.

### Önműködő szabadalmazott szőlőfecskendő

## „SYPHONIA“

### Tormács és vértetű pusztításra,

### Szállítható takarék tüzhelyek,

valamint minden más fajta gazdasági gépeket legújabb szerkezeten készítenek és szállítanak

## MAYFARTH PH. és Társa

cs. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntödékek és vashamorművek

Alap 1872. **BÉCS, II/1 Taborstrasse 71. 750 munkás**

Külföldre több mint 400 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon. Részletes árajegyzék és számos elismerő levél ingyen. — Képviselek és viszont elárúsítók kereketnek.

## Cséplőgépek

szabad. új kenőgyűrűvel ellátott görgős csapákkal kézi, járgány- és gőzhajtásra.



## Járgányok

1-6 vonóállat befogására. Legújabb gabona-tisztító rosták, \* \* TRIEUREK és KUKORICA MORZSOLÓK \* \* Szeoskavágók, darálók, répvágók

### Széna- és szalmaprések

nyugvók és szállíthatók.

## A BODAJKI KERESZTENY FOGYASZTASI SZÖVETKEZET.

Mérleg-számla 1901. december 31-én.

V a g y o n				T e h e r			
	kor.	fil.		kor.	fil.		kor.
1. Készpénz			597 48	1. 433 részvény á 10 Korona			4330
2. Árukészlet			21509 31	2. Áruhitel			22658 10
3. Adósok			6270 86	3. Tartalékalap			1154 44
4. Alakulási költség		82 74		4. Egyenleg mint nyereség			2158 05
5. " " 25% levonás		27 58	55 16				
6. Felszerelési számlán		2079 70					
7. " " 25% levonás		519 92	1559 78				
8. Egy darab központi részvény			100				
9. Hitelszövetkezeti betétben			208				
			30300 59				30300 59

### Nyereség és veszteség számla 1901. december 31-én.

K i a d á s				B e v é t e l			
	kor.	fil.			kor.	fil.	
1. Házbér			460	1. Nyersbevétel			8064 28
2. Üzletvezető fizetése			2096				
3. Adó			399 79				
4. Tőzsde adó			25				
5. Biztosítás			61 52				
6. Pénztárnok tiszteletdíja			60				
7. Szállítási költségek			1759 35				
8. Üzleti kiadások			497 07				
9. Felszerelés 25%			519 92				
10. Alakulási 25%			27 58				
11. Egyenleg mint nyereség			2158 05				
			8064 28				8064 28

Az üzletév végén a tagok száma 270. --- Az üzlet évi forgalma 65.433 kor. 35 fill.  
Bodajk, 1902. február 15.

Szentiványi Károly, elnök-igazgató.

Doma János, Fehér Sándor, Hegyi Mihály,  
Medve János, Moóri Mihály,

Herman Ferenc,  
Rácskay Imre,  
választmányi tagok.

Ásványi Béla, alelnök-igazgató.

Ivánits József, Kis György, Krár István,  
Sábitz György, Véninger József,

Fenti számadásokat az üzleti könyvekkel egyezőknek és hielyeseknek találtuk.

Erdőssy József,

Bozory Ivanits János,

Molly István,

felügyelő bizottsági tagok.

Schveighardt József,

Kis Pál,

Nyomatott Számmer. Kálmánál, Székesfejervárott.